Vi politikere er ofte blevet beskyldt for at gøre det vanskelige for enkelt og det enkelte for vanskeligt. Den senere tids debat om forsvars- og udenrigspolitik kunne tyde på det sidste.

Jeg har mødt de mennesker herhjemme og i udlandet, der nægter at betragte sikkerhedspolitik som andet end en snæver militærstrategisk vurdering af, hvem der kan vinde en krig. Deres argumenter er statistiker over egne og andres styrkemål i fly, kampvogne, artilleri, mandskab og ikke mindst atomvåben. Deres holdning hviler på magtens filosofi. De beklager nok, men finder det afgørende, at den berømte våbenspiral ruller videre og peger på, at hvad vi foretager os i Vesten, er svar på udfordringer, der forlængst er afsendt fra modparten.

Og jeg har modt de mennesker, der nægter at betragte sikkerhedspolitik som andet end et Nord/Syd-problem med de stigende spændinger, vi oplever mellem fattige og rige lande. Det er som regel de samme, der har en optimistisk tro på, at Danmark vil kunne sætte en kædereaktion igang både i Øst og Vest ved at gå i spidsen med at nedruste.

Men så let kan tingene nu engang ikke gøres op. Når man er optaget af en sag, er der en tilbøjelighed til at betegne debatten som afsporet, når den ikke koncentrerer sig om ens egne synspunkter.

Men hvad enten man kan lide det eller ej, så er der en uafviselig!

indre sammenhæng mellem faktisk taget alle de elementer, der indgår i begrebet udenrigspolitik.

Selv om visse lande ikke kan lide at høre det, så er Nord/Syd- problemet en væsentlig del af sikkerhedspolitikken. Det ser vi tydeligt på den særlige generalforsamling i FN, der netop finder sted. Lande der fører sig frem med frejdighed, når det gælder forsvarsudgifter, dukker hovedet, når vi andre spørger, hvorfor de har så svært ved at leve op til FN's målsætning om 0,7 pct. af bruttonationalproduktet. Vi er kun fire lande i den industrialiserede verden, der har nået dette mal indtil nu. Det var meget typisk under debatten, at det især var de nordiske lande, der fremhævede Willy Brandt-rapporten. Læs den og se, hvor alvorlig situationen egentlig er, når det drejer sig om de konsekvenser, der lurer i horisonten, hvis ikke det store svælg mellem rige og fattige lande fyldes ud. For os skal det ikke kun være af frygt for senere konfrontationer, at vi skal være fremme i spidsen i denne opgave. Men fordi vor grundlæggende holdning om solidaritet ikke må kende til grænser.

I Brandt-rapporten kan man læse, at der i hele verden årligt bruges 450 mia. $ til våben og kun 20 mia. $ til u-landsbistand. Det er et misforhold, der fortæller noget om menneskenes tåbelighed. Vi har atomvåben, der kan udslette menneskeheden flere gange, hvis man har fantasi til at forestille sig det. Stadig nye og mere raffinerede våbensystemer udvikles. Og mens pengene uden større besvær kanaliseres til våbenindustrien, dør folk af sult eller holdes nede i den dybeste armod. Dette er verdens store og uhyggelige paradoks.

Hvad kan vi gøre, og hvad bør vi gøre? Vi kan stille spørgsmål ved ting, som andre anser for givne. Vi kan atter og atter pege på disse misforhold. Jamen, er det ikke en lidt opgivende holdning, som har fået udenlandsk presse til at tale om begrebet Danmarkisering, hvormed der menes, at et land godt vil nyde, men ikke yde til forsvaret?

Hvis Danmarkisering bliver slået fast internationalt, skal jeg ikke beklage det - tværtimod. Men det forudsætter, at man både i den udenlandske presse og i forskellige hovedstæder på begge sider af Atlanten gør sig klart, hvad der ligger i dette begreb.

Danmarkiser ing er i praksis at leve op til de tanker, der er nedfældet i Brandt-rapporten og erkende vore forpligtelser over for den 3. verden. Derfor stopper vi ikke med de 0,7 pct. men vil på denne kongres understrege, at næste skridt må være 1 pct. af bruttonationalproduktet.

Danmarkisering er at medvirke til at få stoppet den uhyggelige udvikling af atomvåben både i Øst og Vest. Ved NATO-beslutningen om TNF - de nye eurostrategiske atommissiler - lagde vi meget vægt på hurtige forhandlinger mellem Sovjetunionen og USA. Noget synes

nu på vej, og vor opgave er at være utålmodige, netop fordi man har ønsket, at alle NATO-lande skulle have et medansvar for beslutningen.

Danmarkisering er aktivt at medvirke til, at den forestående konference i Madrid om sikkerhed og samarbejde i Europa når til resultater. Den brutale invasion i Afghanistan skal ikke glemmes, men den må ikke bruges til at hindre den meget vigtige dialog mellem Øst og Vest.

Danmarkisering er også at erkende, at skal vi hen til afspænding og nedrustning i vor del af verden, forudsætter det nu engang en vis balance angående konventionelle våben. Ellers tør parterne ikke gå videre i de forhandlinger, som trods

vanskelighederne kom igang for nogle år siden.
Danmarkisering er ikke mindst, at vi gerne vil se resultater. Derfor er det ikke ligegyldigt på hvilken måde, vi fører os frem.
Blot at råbe op er ikke nok i sig selv. To vigtige ting er afgørende. For det første må vi have argumentationen i orden. For det andet er det meget vigtigt, at der fortsat er en bred opbakning bag dansk sikkerheds- og forsvarspolitik. Skal vi finde de rette proportioner - forholdet imellem de kæmpe-problemer, som vi skal engagere os i ude i verden, og så den hjemlige forsvarsdebat - så synes den sidste at være et mindre problem. Eller rettere: Vi bør kunne nå frem til et bredt forlig. Jeg håber, at de andre partier vil lægge mærke til, at andre mindre NATO-lande allerede har proklameret, at de stort set må holde et uændret forsvarsbudget.
Kan vi nå et forlig, vil vi stå stærkere rustet i en aktiv dansk udenrigspolitik i samarbejde med andre lande, der tænker som vi.
Der findes danske politikere, der over for udlandet har det med at undskylde. Vi har ingen grund til at dukke hovedet. Vi skal ikke holde os tilbage, når andre kommer med kritik, der er alt for forenklet og ofte hviler på et forkert grundlag.
Danmarkisering er at ville præge udviklingen. At - nuvel - kende vor begrænsning, men også vore muligheder. At forstå tingenes sammenhæng og ikke mindst at sætte Nord/Syd-problemet ind i en større sammenhæng.
Mennesket, hvor det end lever på jorden, må have ret til at leve i værdighed og frihed, hvormed vi mener frihed for krig, sult og udnyttelse.
Her ligger udfordringen for en dansk udenrigspolitik.